

**СТРАТЕШКИ ПЛАН
ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА
СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ 2022-2026**

ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД
ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

НОВИ САД

2022.године

САДРЖАЈ

Списак скраћеница и акронима	2
1. Увод	3
2. Документи јавних политика и правни оквир	3
2.1. Међународни правни и стратешки оквир	4
2.2. Национални правни и стратешки оквир	4
3. Опис контекста	9
3.1. Демографска слика и корисници услуга социјалне заштите у АПВ	9
3.2. Установе социјалне заштите и пружаоци услуга социјалне заштите	11
3.3. Покрајински завод за социјалну заштиту	14
4. Резултати евалуације Стратешког плана ПЗСЗ 2016-2020	17
5. Визија, мисија, вредности и принципи рада ПЗСЗ	21
6. Стратешки циљеви, задаци и активности	22
7. Праћење и извештавање о реализацији Стратешког плана	25
8. Прилози	26

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА И АКРОНИМА

Акроним/скраћеница	Пун назив
АПВ	Аутономна Покрајина Војводина
ГИЗ	Немачка организација за међународну сарадњу
ГЦ	Геронтолошки центар
ЕУ	Европска унија
ЗСЗ	Закон о социјалној заштити
ИПА	Инструмент за предприступну помоћ
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
ЛГБТИ	Лезбејке, геј, бисексуалне, трансродне, интерсексуалне особе
МБПД	Министарство за бригу о породици и демографији
МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСП	Новчана социјална помоћ
ОЦД	Организације цивилног друштва
ПЗСЗ	Покрајински завод за социјалну заштиту
ПССПДРП	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова
ПУ	Пружаоци услуга
РЗСЗ	Републички завод за социјалну заштиту
РС	Република Србија
СЗ	Социјална заштита
УН	Уједињене нације
ФБ	Фејсбук
ЦСР	Центар за социјални рад
“CEDAW”	Конвенција о укидању свих облика дискриминације жена
ГРЕВИО	Група експерата за борбу против насиља над женама и насиља у породици

1. УВОД

Покрајински завод за социјалну заштиту основан је децембра 2005. године као установа социјалне заштите ради праћења, унапређивања праксе социјалне заштите, подстицања развоја и обављања истраживачких и других послова у области социјалне заштите. У протеклих 16 година свог рада ПЗСЗ је заузео значајно место у систему социјалне заштите АП Војводине и био незаобилазан актер у његовом развоју.

Стратешко планирање је процес који помаже организацији да планира своје будуће активности, утврди приоритете, ефикасно расподељује средства и прати напредак у односу на утврђене стратешке циљеве. ПЗСЗ је, у претеком периоду свог рада, сачинио и реализовао три стратешка документа¹.

Процес израде четвртог Стратешког плана ПЗСЗ за период од 2022-2026 године започет је процесом евалуације предходног Стратешког документа (2016-2020 године). На основу анализе података добијених анкетирањем представника установа и организација социјалне заштите на територији АП Војводине и представника релевантних партнерских организација и органа, као и анализом релевантне документације ПЗСЗ сачињен је извештај о евалуацији који је представљао почетни инпут за процес израде новог документа. Процес стратешког планирања у ПЗСЗ одвијао се у оквиру интерактивних радионица са запосленима, а такође организован је и консултативни састанак са заинтересованим странама које су активно партиципирале у финализовању документа указивањем на потребе у систему социјалне заштите и приоритете у даљем деловању ПЗСЗ.

Стратешки план за период 2022-2026 сачињен је у потпуности интерним ресурсима и резултат је тимске сарадње и ангажовања свих запослених у ПЗСЗ.

2. ДОКУМЕНТИ ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРАВНИ ОКВИР

Стратешки план развоја ПЗСЗ-а је документ којим се на целовит начин утврђује стратешки правац деловања и спровођења мера јавних политика у области социјалне заштите на територији АП Војводине. ПЗСЗ је установа социјалне заштите која је основана за обављање развојних, саветодавних истраживачких и других стручних послова у социјалној заштити у АП Војводини и има значајну улогу у имплементацији јавних политика у области социјалне заштите на покрајинском нивоу.

У процесу институционалног планирања и дефинисања визије, мисије и циљева деловања ПЗСЗ-а у наредном петогодишњем периоду анализирани су релевантни међународни правни и стратешки документи, преузете међународне обавезе у области социјалне политике, национални и покрајински стратешки правци развоја, као и законодавни оквир у области социјалне заштите. Развој ПЗСЗ у будућем периоду је планиран у складу са друштвено економским контекстом кога одликује убрзан темпо економског развоја, реформских процеса и пут европских интеграција.

---

¹ Први статешки план Завода донет је за период од 2008–2010 година, други за период од 2012-2015 и трећи од 2016-2020 године.

2.1 Међународни правни и стратешки оквир

Агенда 2030 (УН) - циљеви одрживог развоја за период 2015 - 2030. године² је кровни интернационални међународни документ и представља скуп циљева који се односе на будући међународни развој. Концепт одрживог развоја подразумева процес постизања равнотеже између економских, социјалних и еколошких захтева, како би се „осигурало задовољавање потреба садашње генерације, без угрожавања могућности будућих генерација да задовоље своје потребе“.

Агенда је фокусирана на активности смањења сиромаштва, подизање животног стандарда грађана, унапређење здравственог и образовног система, али и заштиту животне средине, родну равноправност, смањење неједнакости и сл. Принцип да „нико не буде изостављен,, је темељ агенде 2030 и значи да ниједан циљ не треба да се остварује уколико се не остварује за све грађане и грађанке. Државе чланице УН су се обавезале у изради оквира како домаћих тако и локалних политика развоја у наредних 15 година.

Европска стратегија 2020³ је европска стратегија усвојена 2010 године у којој се истиче да борба против сиромаштва и искључености подразумева мултисекторски приступ који се ослања на раст и запошљавање, као и на модерну и ефикасну социјалну заштиту. Стратегија препоручује да се иновативне мере социјалне заштите комбинују са великим бројем различитих социјалних политика, укључујући специфичне мере у областима образовања, становања, здравства и породичне заштите. Стратегија придаје велики значај изградњи и јачању партнерства између институција и организација цивилног друштва, како би реформе биле ефикасније.

Европски стуб социјалних права је инструмент ЕУ који осигурава стандарде и координацију у области социјалних права. Савет ЕУ, Европски парламент и Европска комисија 2017. године објавили и потписали Европски стуб социјалних права. Циљ овог инструмента је јачање правних тековина Европске уније у области социјалне заштите и обезбеђивање делотворнијих грађанских права. Чланством у ЕУ Србија ће бити у обавези да развије систем који ће бити у стању да спроведе циљеве и политике дефинисане у Европском стубу социјалних права: једнаке могућности и приступ тржишту рада; динамична тржишта рада и праведни услови рада; социјална заштита и укључивање.

2.2 Национални правни и стратешки оквир

Основе за израду стратешког плана развоја ПЗСЗ садржане су у националном законодавству које уређује област социјалне и породично-правне заштите, као и сродним нормативним актима од значаја за пружање социјалне заштите посебно рањивим групама становништва, пре свега у Закону о социјалној заштити, Породичном закону, Закону о финансијској подршци породицама са децом, Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и др. Такође оквир планирања дају и стратешки документи за поједине области везане за социјалну заштиту

Нацрт Стратегије социјалне заштите. У Републици Србији још увек нема важећег

---

² <http://www.ciljeviodrzivograzvoja.net/un-ciljevi-odrzivoq-razvoja/>

³ https://europa.rs/images/publikacije/29-Evropa_2020.pdf

стратешког документа али је израђена иницијална верзија нацрта Стратегије социјалне заштите 2019–2025. Општи циљ новог стратешког документа је развијање интегративне и одрживе социјалне заштите која развија услуге за очување и побољшање квалитета живота и благостања рањивих и маргинализованих група и појединаца, пружа подршку породицама у задовољавању животних потреба и ствара једнаке могућности за самостали живот и независност појединца, подстиче социјално укључивање у заједницу и предупредује зависност од социјалних служби и на тај начин доприноси економском просперитету и одрживом развоју Републике Србије.

У недостатку кохерентног стратешког оквира на националном нивоу Влада Републике Србије реформе у области социјалне заштите усмерава путем Националних извештаја о смањењу сиромаштва и социјалном укључивању који су усвајани у периодима од три године.

Такође на иницијативу Европске комисије у процесу европских интеграција припремљен је Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике (ESRP⁴) који у значајној мери садржи мере из области социјалне заштите. Поред тога Програм економских реформи (ERP⁵) на годишњем нивоу усаглашава мере који се односе на социјалну заштиту што је од значаја за креирање праваца деловања.

Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике (ЕСРП) усвојен 2016. године. Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике је замишљен као стратешки процес, који прати процес европских интеграција као главни механизам за дијалог о приоритетима у областима социјалне политике и запошљавања и структуриран је по моделу Стратегије Европа 2020, коју државе чланице већ примењују. ESRP је фокусиран на ограничени број кључних приоритета у области запошљавања и социјалне политике. Главни идентификовани циљеви, односно правци који се тичу социјалне политике, који истовремено представљају и изазове су: повећање обухвата и унапређење адекватности новчаних давања; активна инклузија; повећање подршке (природној) породици у ризику; наставак процеса деинституционализације и развој ванинституционалних услуга у заједници; унапређење система дуготрајне неге; унапређење квалитета услуга; јачање контролних и регулаторних механизма; мониторинга (праћења) и евалуације (вредновања); повезивање ЦСР са институцијама које обезбеђују услуге из области здравствене заштите, образовања и запошљавања, као и са полицијом, правосудним органима, ОЦД које заступају поједине друштвено осетљиве групе, Црвеним крстом и одговарајућим службама локалне самоуправе.

Програм економских реформи (ERP⁶) 2021–2023 (седми циклус) као најважнији стратешки документ у економском дијалогу са Европском комисијом и државама чланицама Европске уније (ЕУ). Програм садржи 24 приоритетне структурне реформе и на годишњем нивоу усаглашава мањи број мера које се односе на социјалну заштиту. Структурна реформа 20. Унапређење адекватности, квалитета и таргетираности мера социјалне заштите: повећану адекватност новчаних давања; бољи квалитет услуга социјалне заштите; већу доступност услуга; успостављене контролне механизме у систему социјалне заштите; повећање ефикасности рада и уштеду времена центара за

---

⁴ Engl. Employment and Social Reform Programme - ESRP

⁵ Engl. Economic Reform Programme- ERP.

⁶ Engl. Economic Reform Programme- ERP

социјални рад; лакши приступ остваривању права и услуга; бољи обухват новчаним давањима; праведнију расподелу новчаних средстава; већу сарадњу различитих сектора. Ова реформа је постављена као циљ у документу „Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике (ESRP)” (циљ 1. и циљ 6. „Социјално укључивање”). Циљ је успостављање регистра социјално-економског статуса појединца и са њим повезаних лица односно регистар Социјална карта, који ће утицати на праведнију расподелу социјалне помоћи и смањивање злоупотреба, као и брже реаговање у случају промена у подацима који утичу на социјално-економски статус, али и на превенцију сиромаштва и отклањање последица социјалне искључености. Увођењем регистра социјалних карти је од значаја и за отклањање последица Ковид-19 с обзиром да ће наведени системи настојати да подрже социјални скрининг за потребе управљања периодом после кризе, нарочито за социјално рањиве групе, интеграцију са подацима НСЗ о незапослености.

Процес преговора о приступању Србије ЕУ је кроз различита поглавља дефинисао и усмерио развој социјалне заштите, ову област посебно обрађују поглавља 23 (правосуђе и основна права) и 19 (социјална политика и запошљавање). Европске интеграције у Србији представљају важан оквир и узете су у обзир приликом дефинисања приоритета у стратешког плана развоја ПЗСЗ.

Преговарачко поглавље 19 у процесу приступања ЕУ - Социјална политика и запошљавање. Најбитнији циљеви социјалне политике Европске уније јесу постизање јединственог и праведног приступа основним социјалним услугама, унапређење система социјалне заштите, висок образовни степен радне снаге, висока стопа запослености уз посебну бригу за групе које су мање присутне на тржишту рада, постизање сигурних и одрживих прихода, као и достојних услова рада за жене и мушкарце.

Преговарачко поглавље 23 у процесу приступања ЕУ - Правосуђе и основна права. Важан аспект Европске уније представља заштита људских права и борба против дискриминације, који грађанима обезбеђује виши ниво заштите и лакше остваривање загарантованих права. Поглавље 23 је подељено на четири тематске целине, које чине: 1) реформа правосуђа, 2) антикорупцијска политика, 3) основна права и 4) права држављана ЕУ. Европска унија усмерава пажњу и очекује значајан напредак у областима: спречавања свих облика дискриминације, заштите права националних мањина, побољшања положаја Рома, права ЛГБТИ популације, остваривања слободе медија, заштите права деце, заштите права жена, заштите особа са инвалидитетом, приступа правди, реформе затворског система, спречавања тортуре, заштите избеглица и интерно расељених лица, решавања питања несталих лица, заштите података.

Национална стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022-2026.године. У складу са Акционим планом за Поглавље 19 - социјална политика и запошљавање, који је Влада Републике Србије усвојила маја 2020. године, усвојена је Стратегија деинституционализације и развоја услуга у заједници за период од 2022. до 2026. године. Стратегија треба да омогући развој услуга социјалне заштите у заједници, што ће допринети да корисници система социјалне заштите којима је потребна интензивнија подршка већину својих потреба задовољавају у природном окружењу. Примарно је усмерена ка особама са интелектуалним и менталним тешкоћама које су у највећем ризику од институционализације и социјалног искључивања. Деинституционализација особа које се налазе на смештају у установама социјалне заштите, ефикасна превенција нових

смештаја у установе кроз развој различитих облика подршке у природном окружењу. Остваривањем планираних циљева, унапредиће се положај корисника система социјалне заштите, првенствено лица са интелектуалним и менталним тешкоћама и комуникацији.

Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године. У складу са Ревидираним акционим планом за поглавље 23 предвиђено је доношење стратешког документа за унапређење положаја особа са инвалидитетом и акционог плана за спровођење стратегије. Циљ стратегије јесте побољшање свеукупног друштвеног и економског положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији и њихово равноправно учешће у друштву, путем уклањања препрека у области приступачности, партиципације, једнакости, запошљавања, образовања и обуке, социјалне заштите, здравства и других аспеката који доприносе изједначавању њихових могућности и остваривању инклузивне једнакости.

Стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља за период од 2020. до 2023. године. Визија, односно жељено стање чијем достизању Стратегија доприноси је да сва деца у Србији одрастају у безбедном и подстицајном окружењу у коме се у потпуности поштује право детета на заштиту од свих видова насиља. Основни принцип на којем се Стратегија заснива јесте поштовање и примена права детета садржаних у Конвенцији УН о правима детета, према којој дете има право на слободу од свих облика насиља, злостављања, злоупотребе или занемаривања. Мере за спречавање насиља и за заштиту деце од свих облика насиља које се предлажу у Стратегији у складу са основним правима детета садржаним у Конвенцији о правима детета, а то су: право на недискриминацију (члан 2), право на превасходност најбољег интереса детета (члан 3), право на живот, опстанак и развој (члан 6) и право на партиципацију (члан 12). Стратегија се односи на сву децу, без дискриминације, односно без обзира на породични статус, етничко порекло, пол, језик, вероисповест, националност и друга лична својства.

Стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. Визија која се остварује овом стратегијом је Република Србија у којој све жене и девојчице живе без насиља, у безбедном окружењу у којем се поштују њихово достојанство и људска права, ефикасно спречава сваки облик родно заснованог насиља према женама и насиља у породици и жртвама пружа адекватна заштита и подршка. Општи циљ је обезбеђена ефикасна превенција и заштита од свих облика родно заснованог насиља према женама и девојчицама и насиља у породици и развијен родно одговоран систем услуга подршке жртвама насиља. Општи циљ стратегије у функцији је свеобухватне примене ратификованих међународних уговора, које првенствено прописује Истанбулска конвенција и CEDAW конвенција, као и одредаба домаћег законодавства. Спровођењем стратегије унапредиће се ниво квалитета и делотворности заштите људских права жртава свих облика родно заснованог насиља према женама и насиља у породици.

Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња 2016 - 2025⁷ дефинише активности и мере у циљу смањења сиромаштва и сузбијања дискриминације Рома и Ромкиња и стварање услова за унапређење социо-економског положаја лица ромске националности. Стратешки документ покрива пет области и то: образовање, становање, запошљавање, здравље и социјалну заштиту, док се већина стратешких мера остварује

---

⁷ <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/koordinaciono-telo-za-pratshenje-realizacije-strategije-za-socijalno-ukljuchivanje-roma-i>

на локалном нивоу. Област социјалне заштите се наводи у петом посебном циљу Стратегије којим се тежи унапређењу приступа услугама социјалне заштите и доступности новчаних давања ради смањења сиромаштва и повећања социјалне укључености Рома и Ромкиња у локалној заједници.

Национална стратегија за младе 2015-2025⁸ истиче потребу за унапређењем подршке друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености. Анализом специфичних циљева уочава се значајна улога локалних заједница у обезбеђивању услуга и активности од значаја за повећану доступност и обим активности превенције социјалне искључености младих у ризику. Ова стратегија, такође, предвиђа успостављање међусекторског приступа у планирању, спровођењу и праћењу мера и активности од значаја за социјално укључивање младих.

Стратегија за запошљавања у Републици Србији за период 2021-2026. Општи циљ је успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду а једна од мера је интегрисање корисника услуга социјалне заштите на тржиште рада. Мера треба да допринесе укључивању на тржиште рада радно способних корисника услуга социјалне заштите за које се питање њиховог запошљавања, као важног корака у процесу социјалне интеграције, не може решавати изоловано од решавања сложене животне ситуације у којој се налазе. Посматрано из перспективе ових појединаца, запошљавање је предуслов интеграције у друштво, а посматрано из перспективе друштва, њихова активација и запошљавање представљају одговор на потребе динамичног тржишта рада које се манифестују као потреба за повећањем броја активних становника/радне снаге.

Запошљавање радно способних корисника новчане социјалне помоћи (НСП) већ неко време се налази у средишту интереса креатора политика, будући да се за НСП издвајају значајна средства из буџета, а да се са друге стране, на тржишту рада у Републици Србији све чешће појављује недостатак радне снаге. Због тога се од 2015. године започело са праксом заједничког рада институција система социјалне заштите и система запошљавања где центри за социјални рад и Национална служба за запошљавање на основу формализоване сарадње, односно потписаних протокола о сарадњи, примењују интегрисану услугу као иновативан начин пружања подршке радно способним корисницима НСП, у циљу њиховог запошљавања које води ка одрживом и трајном социјалном укључивању.

Закон о социјалној заштити којим се уређује се делатност социјалне заштите, циљеви и начела социјалне заштите, права и услуге социјалне заштите, поступци за остваривање права у социјалној заштити и коришћење услуга социјалне заштите, права и обавезе корисника социјалне заштите, оснивање и рад установа социјалне заштите, услови под којима услуге социјалне заштите могу пружати други облици организовања, надзор над радом установа социјалне заштите, инспекцијски надзор у вршењу делатности социјалне заштите, положај стручних радника и стручних сарадника у социјалној заштити, оснивање Коморе социјалне заштите, подршка и унапређење квалитета стручног рада у систему социјалне заштите, финансирање социјалне заштите, као и друга питања од значаја за социјалну заштиту.

---

⁸ http://www.mos.gov.rs/mladisuzakon/attachments/article/389/nacionalna_strategija_za_mlade0101_cyr.pdf

Закон о родној равноправности (2021). Овим законом уређују се појам, значење и мере политике за остваривање и унапређивање родне равноправности, врсте планских аката у области родне равноправности и начин извештавања о њиховој реализацији, институционални оквир за остваривање родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређивање родне равноправности. Мере за остваривање и унапређивање родне равноправности подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и samozapošljavanja, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информационо-комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне средине, културе, јавног информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима, политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама. Законом се уређују и мере за сузбијање и спречавање свих облика родно заснованог насиља, насиља према женама и насиља у породици. Законом се уређују обавезе органа јавне власти, послодаваца и других социјалних партнера да интегришу родну перспективу у области у којој делују

3. ОПИС КОНТЕКСТА

3.1 Демографска слика и корисници услуга социјалне заштите у АПВ

Према резултатима пописа из 2011. године, у АП Војводини живело је 1.931.809 становника, док је према проценама Републичког завода за статистику, 2019. године у АП Војводини 1.852.093 становника, што је 27% од укупног броја становника Републике Србије⁹.

Демографска кретања у Србији па и АП Војводини карактерише тренд депопулације и негативна стопа раста становништва, уз истовремени процес демографског старења.

Поред општих депопулационих трендова, ипак у Београдској и у Јужнобачкој области је у 2019. години забележен пораст броја становника у односу на 2018. годину, а

⁹ Процењени број становника, годишњи просек за 2019. годину, РЗС.

посматрано на нивоу општина/градова, највећи раст се десио у седам београдских општина и Новом Саду (такође и у Новом Пазару, Тутину и Прешеву).

Од укупног броја становника у АП Војводини 48,7% су мушкарци а 51,3% су жене. Просечна старост становништва Војводине је 43 године, нешто млађе становништво живи у градовима, просечна старост је 42,5 година, док је просек година у неградским срединама 43,7 година. Деца до 14 година чине 14,4% укупног броја становништва, 65,9% је становништво узраста од 15 до 64 године и становништво преко 65 година чини 19,6% популације.

Различити демографски, политички и економски трендови утицали су на континуирани пораст броја корисника социјалне заштите који је забележен у периоду од 2012. године до 2019. године, да би у протекле две године, 2019. и 2020. бележили смањење броја корисника од око 3%. Последње извештајне 2020. године услуге система социјалне заштите у АП Војводини користило укупно 208.307 корисника, што је и поред евидентираних смањења у претходном двогодишњем периоду, у односу на 2012. годину скоро 12% више.

У односу на остала подручја Србије, АП Војводина има веће учешће корисника у укупном становништву покрајине, око 11% колико се бележи од 2016. године у односу на око 8% колико износи учешће корисника у становништву за територију Републике Србије у целости. Веће учешће корисника у односу на АП Војводину бележи се само у региону Јужне и Источне Србије (око 13%).

Подаци указују да највећи број корисника система социјалне заштите остаје у систему дужи временски период, а излазак из система је ређа појава, иако су осамостаљивање, оснаживање и социјално укључивање корисника суштина социјалног рада и основни циљ социјалне заштите.

Одрасли корисници имају годинама константно највеће учешће у укупном броју корисника, њихов удео је готово половина укупног броја (48%), затим следе деца са учешћем од 27%, старије особе 16% и млади као најмања групација са учешћем од 8%.

Деца чине корисничку групу за коју је евидентиран тренд пораста до 2016. године, након чега се бележи тренд смањења броја, па је тако последње извештајне 2020. године скоро 12% деце мање евидентирано у систему у односу на 2016. годину. Најбројнија су деца која су у систему социјалне заштите због социо-материјалне угрожености, односно деца чије су породице корисници НСП или неких других материјалних давања - 52% деце је евидентирано кроз ову корисничку групу и ово је константно најбројнија корисничка група,

након чега у уделу од око 10% следе деца чији се родитељи разводе, односно чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права.

Број пунолетних корисника (одрасли и старији) константно је растао до 2018. године, након чега се евидентира опадајући тренд, па је тако 2020. године 6% пунолетних корисника мање него 2018. године. Најбројнија групација пунолетних корисника су материјално угрожене особе са уделом од 55%, следећа по бројности је корисничка група јесу особе са инвалидитетом, затим корисници домског смештаја и других услуга социјалне заштите у локалној заједници, жртве насиља.

3.2. Установе социјалне заштите и пружаоци услуга социјалне заштите

Стратешким планом ПЗСЗ ће развијати сарадњу и пружати стручну помоћ и подршку: локалним пружаоцима услуга, центрима за социјални рад и установама, односно њиховим корисницима (деци и младима, одраслима и старима, посебно осетљивим групама), те на тај начин допринети даљем развоју система социјалне заштите у АПВ.

Локални пружаоци услуга

У АПВ лиценцирано је 72 пружаоца услуга социјалне заштите. У односу на 2019. годину када је било 53 лиценцирана пружаоца услуга, у 2020. години забележен је тренд од 26 % повећања броја лиценцираних пружалаца услуга, и то највише за услуге Помоћ у кући (26 → 36) и Лични пратилац детета (5 → 11).

Учешће сектора у пружању услуга социјалне заштите у надлежности јединица локалне самоуправе представљено је кроз број државних и недржавних пружалаца услуга. Од укупно 72 лиценцирана пружаоца услуга, 29 су из државног сектора и 43 из недржавног сектора.

Услуге за које нема лиценцираних пружалаца услуга у АПВ су:

- Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању
- Прихватилиште за децу и младе
- Свратиште за децу

Према истраживању Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва¹⁰ (SIPRU) у АПВ укупно је регистровано 137 пружаоца услуге. Услугу Помоћ у кући пружало је 48 пружаоца (5 деца и млади 43 одрасли и стари), било је 34 пружаоца услуге Дневни боравак (за децу и младе 22, за децу и младе са проблемима у понашању 1, за одрасле особе (ОСИ) 9 и за старије 2), 5 пружаоца услуге Персоналне асистенције, 23 Лични пратилац, Становање уз подршку 9 (за младе 5 и за ОСИ 4), Прихватилиште 16 (за децу и младе 5, жртве насиља 6, одрасле и старије 5), СОС 1 и услуга Свратиште за децу пружао је само 1 пружаоц у Новом Саду.

---

¹⁰ Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности јединица локалне самоуправе у Републици Србији, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштава Владе Републике Србије, јун 2020.год.

Подаци о локалним пружаоцима услуга указују на чињеницу да нема ни једне општине у АПВ која нема неку од локалних услуга социјалне заштите (лиценцирану или не лиценцирану).

Поређењем тренда кретања броја корисник лиценцираних дневних услуга у заједници у 2019. години, са укупним бројем ових корисника у току 2020.години, који је износио 6526, добија се податак о повећању броја корисника услуга социјалне заштите за 29%. Радно ангажованих лица, на лиценцираним услугама, на дан 31.12.2020.године било је укупно 1334, што је повећање за 36% у односу на 2019.годину.

У структури запослених, укупан број стручних радника био је 98, стручних сарадника 39 и сарадника 991.

Центри за социјални рад

Територија покрајине покривена је мрежом од 45 ЦСР: 43 градских/општинских и 2 међуопштинска центра.

Центри за социјални рад су током 2020. године евидентирали 208.307 корисника. Према овим подацима услуге органа старатељства користило је 3.787 корисника мање у односу на претходну годину, а процентуално изражено ово смањење износи 2%.

У структури запослених и ангажованих радника на дан 31.12.2020.године евидентирано је 409 стручних радника, 82 стручних радника на одређено време (74 претходне године) и 32 ангажованих по уговору о делу (43 претходне године).

У организационим јединицама ЦСР, крајем 2020. године, на пружању услуга било је ангажовано 342 радника (322 претходне године), што указује на тренд повећања броја запослених и ангажованих радника за 5.8%.

Пружаоци услуге домског смештаја за одрасле и старије у јавном сектору

У АПВ основано је 16 установа које пружају услугу домског смештаја одраслим и старим особама и 6 установа које пружају услугу домског смештаја одраслим и старим особама са менталним, интелектуалним и сензорним сметњама.

Број корисника током 2020. године је у свим установама за смештај одраслих и старих био мањи за 12.3%. Укупан број корисника током 2020. године био је 4348.

Тренд смањења броја корисника забележен је и у установама за смештај одраслих и старих са менталним, интелектуалним и сензорним сметњама. Добијен статистички податак за број корисника је 1885, што је показатељ смањења за 4.5% у односу на просечан број корисника у периоду 2016-2019.

Пандемија корона вируса у 2020. години је значајно утицала на кретање броја корисника.

Установе за смештај одраслих и старијих на дан 31.12.2020.године евидентирале су 1521 радника, од тога 75 стручна радника, 51 стручни сарадник и 695 сарадника.

У 6 установа које пружају смештај одраслих и старијих са менталним, интелектуалним и сензорним сметњама запослено је 630 радника, од тога 38 стручна радника, 24 стручна сарадника и 258 сарадника.

Пружоци услуге домског смештаја за одрасле и старије у нејавном сектору

У АПВ лиценцирано је 59 организација социјалне заштите које пружају услуге смештаја одраслим и старим лицима (приватни сектор).

Флукуација корисника забележена у приватним домовима је изузетно висока и износи 83%. Током 2020. године примљено је 1360 нових корисника, тако да је евидентиран податак о укупно 2782 корисника.

Укупан број ангажованих радника ове услуге на дан 31.12.2020.године био је 767, У структури запослених и ангажованих лица било је 105 стручних радника, 10 стручних сарадника и 695 сарадника.

Пружоци услуге домског смештаја за децу и младе

АПВ оснивач је 4 установе које пружају услугу домског смештаја деци и младима без родитељског старања и 2 установе за децу и младе са сметњама у развоју.

Попуњеност капацитета у установама за смештај деце и младих без родитељског старања је 66% што је за 4 % више у односу на 2019. годину. Укупан број институционално збринуте деце без родитељског старања у току 2020. године био је 204, што је за 0.9% више у односу на 2019. годину.

Број корисника у установама за смештај деце и младих са сметњама у развоју је смањен за 2.3% посто у односу на претходни извештајни период, односно број корисника ове услуге током 2020.године био је 674.

У структури ангажованих радника за пружање услуге домског смештаја за децу и младе без родитељског старања евидентирано је 23 стручна радника, 23 стручна сарадника и 22 сарадника.

Податак о већем броју ангажованих радника добијен је у две установе за децу и младе са сметњама у развоју, које су евидентирале 41 стручног радника, 21 стручног сарадника и 215 сарадника.

3.3. Покрајински завод за социјалну заштиту

Делатност Покрајинског завода за социјалну заштиту

ПЗСЗ је основан Одлуком о оснивању Извршног већа АПВ од 29.12.2005. године. Основан је ради праћења, унапређивања социјалне заштите, подстицања развоја и обављања истраживачких и стручних послова у области социјалне заштите на територији АП Војводине. Чланом 164. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“ број: 24/2011) утврђено је да ПЗСЗ обавља следеће послове:

- прати квалитет стручног рада и услуга у установама социјалне заштите;
- пружа стручну подршку (у даљем тексту: супервизијска подршка) ради унапређења стручног рада и услуга социјалне заштите;

- истражује социјалне појаве и проблеме, делатност и ефекте социјалне заштите, израђује анализе и извештаје у области социјалне заштите и предлаже мере за унапређење социјалне заштите;
- развија систем квалитета у социјалној заштити, координира развој стандард услуга и предлаже надлежном министарству унапређење постојећих и увођење нових стандарда;
- развија и реализује моделе супервизијске подршке у установама социјалне заштите и код пружалаца услуга социјалне заштите;
- предлаже план развоја кадрова с планом приоритетних програма обуке у социјалној заштити министарству надлежном за социјалну заштиту;
- развија базе података од значаја за систем социјалне заштите;
- учествује у изради, спровођењу, праћењу и оцени ефеката примене стратегија, акционих планова, закона и других прописа које се односе на развој делатности социјалне заштите;
- иницира и учествује у креирању и увођењу иновација у систем социјалне заштите;
- организује и учествује у стручном усавршавању и обучавању стручних радника и стручних сарадника;
- сачињава и публикује монографије, часописе и зборнике радова, стручне приручнике, водиче, информаторе, студије и примере добре праксе;
- иницира, учествује и организује научне и стручне скупове и сарађује с домаћим и међународним организацијама;
- информиса стручну и ширу јавност о спровођењу социјалне заштите, указује на потребе и проблеме корисника, а посебно корисника из осетљивих друштвених група;
- обавља друге послове у складу са законом и другим прописима о социјалној заштити.

Организациона структура

Организациона структура ПЗСЗ је уређена Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места. Органи Установе су: управни одбор, надзорни одбор и директор.

Унутрашња организација¹¹ ПЗСЗ се утврђује као јединствен процес рада у коме сваки запослени у ПЗСЗ, по налогу директора учествује у свим пословима и радним задацима из делатности који одговарају његовој стручној спреми, без обзира на које послове и радне задатке је распоређен.

За обављање делатности ПЗСЗ у оквиру организације рада дефинисане су следеће групације послова:

1. Послови руковођења и координације послова ;
2. Аналитичко истраживачки послови;
3. Послови професионалне обуке;
4. Послови стручне подршке и процене стручног рада (супервизија);
5. Послови информисања, промоције и подршке;

---

¹¹ Прилог 1 Шематски приказ унутрашње организације ПЗСЗ

Редни број	Назив радног места	Предвиђен број запослених	Стваран број запослених
1.	Директор	1	1
2.	Самостални саветник за истраживачке послове	2	2
3.	Саветник за професионалну обуку	1	1
4.	Саветник за социјалну заштиту	8	7
5.	Саветник за послове информисања, промоције и подршке	1	1
6.	Руководилац финансијско рачуноводствених послова	1	1
7.	Референт за финансијско рачуноводствене послове	1	1
8.	Возач	1	1
	Укупно	16	15

Табела: Број и структура радних места у ПЗСЗ

Карактеристике запослених и ресурси установе

Од укупно петнаест запослених у ПЗСЗ, чак тринаест су са високим степеном стручне спреме. Образовни профил стручних радника је следећи: три социјалне раднице, четири психолошкиње, једна специјална педагошкиња, једна педагошкиња, три правника, један економиста. Сви стручни радници поседују искуство рада у социјалној заштити, тј. имају предходно радно искуство у различитим установама социјалне заштите, тако да својим специфичним знањима, вештинама и радном искуству доприносе квалитету индивидуалног и тимског рада у ПЗСЗ.

Своју делатност ПЗСЗ обавља у простору који му је додељен на коришћење и састоји се из 7 канцеларија на адреси Булевар Михајла Пупина 25. Канцеларије су опремљене потребним намештајем, компјутерима који су умрежени, непрекидном интернет везом, телефонским апаратима и телефонском централом. Установа располаже и са другом потребном опремом као што су сервер, фотокопир апарат, лап топ рачунари, пројектор, опрема за реализацију едукација (платно, флип чарт табле) као и три службена возила. Финансијска средства за рад обезбеђују се из буџета АПВ, преко Покрајинског Секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Анализа снага, слабости, прилика и претњи

Запослени у ПЗСЗ као кључне снагу установе препознају људске ресурсе које карактерише: дугогодишње професионално искуство и стручност, ентузијазам и мовисаност за рад, креативност и информатична писменост. Запослени су отворени са промене и тимски рад и имају успостављен сараднички однос са професионалцима у систему социјалне заштите АП Војводине. Покрајински завод изградио је кредибилитет стручне установе и препознатљив је у систему социјалне заштите. Обезбеђени су сви технички ресурси за несметан рад (опрема, возила и сл), јасно су дефинисане интерна правила и процедуре и успостављено је ефикасно управљање буџетским и људским ресурсима. Запослени препознају и неке од слабости у вези људских ресурса као што су

неуједначен ниво мотивације и ентузијазма, недовољно познавање страних језика и знања о сродним системима унутар Европске уније. Не постоји могућности за мотивисање запослених кроз систем формалног напредовања унутар установе. Установа има ангажованог једног возача, а мали број стручних радника су активни возачи. Пословни простор није у потпуности у складу са бројем запослених и делатношћу установе (недостаје сала за састанке и обуке, простор за стручну библиотечку, архиву итд).

Анализирајући прилике у окружењу ПЗСЗ, запослени су препознали тзв. претње, односно чиниоце који могу негативно утицати на рад Установе као што су: превелика или нејасна очекивања установа и професионалаца у систему социјалне заштите од ПЗСЗ, непостојање јединствене, функционалне и доступне базе података о корисницима услуга и услугама социјалне заштите, недостатак међусекторске сарадње, непостојање Стратегије социјалне заштите (републичке и покрајинске), још увек нису донети подзаконски акти релевантни за примену Закона о социјалној заштити и одложен је процес његове измене и допуне; постоји застој у процесу лиценцирања услуга, установа и стручних радника. Посебан ризик за редовну делатност ПЗСЗ представља могућност наставка пандемије Ковида 19, а која је у предходном периоду онемогућавала или отежавала организовање стручних скупова и едукација.

Као чиниоци и прилике који могу позитивно утицати на развој ПЗСЗ као установе запослени препознају: обавезе Републике Србије у процесу приступања Европској Унији у области социјалне политике; иницијатива Републике Србије да се унапреди/побољша ситуација у области социјалне политике; јавне политике у области социјалне заштите на националном, покрајинском и локалном нивоу; доступност финансијске подршке Европске Уније за развој система социјалне заштите; тренд јачања непрофитног сектора и отвореност за сарадњу са системом социјалне заштите; тренд повећања пружаоца услуга социјалне заштите тј. развој система социјалне заштите на локалном нивоу; формирање и деловање Покрајинског секретаријата за социјалну политику и сараднички однос са ПЗСЗ.

4. РЕЗУЛТАТИ ЕВАЛУАЦИЈЕ СТРАТЕШКОГ ПЛАНА ПЗСЗ 2016-2020

Узорак су чинили крајњи корисници и актери у имплементацији мера Стратешког плана ПЗСЗ 2016-2020 што је приказано у табели:

Група испитаника	Критеријум	број
Саветници ПЗСЗ	Који су учествовали у реализацији стратешког плана	9
Представници пружалаца услуга социјалне заштите	Сарадња у имплементацији стратешког плана	29
Представници организација и институција – партнери	Сарадња у имплементацији стратешког плана и заједничким пословима и пројектима	10

Метод евалуације су пре свега квалитативног карактера, уз примену квантитативних метода анализе код обраде података из упитника (дескриптивна статистика).

Технике које су примењене биле су:

- Анализа садржаја свих релевантних докумената ПЗСЗ за имплементацију Стратешког плана ПЗСЗ (извештаји, програми, акциони планови);
- Упитник за запослене ПЗСЗ према категоријама питања за евалуацију Стратешког плана 2016-2020;
- Упитник за запослене у ПЗСЗ о релевантности мера/индикатора и оствареност мера;
- Упитник за за ЦСР и пружаоце услуга социјалне заштите;
- Упитник за партнере.

Када су у питању кључна питања **релевантност и оствареност** по мишљењу саветника ПЗСЗ Стратешки план ПЗСЗ 2016-2020 ПЗСЗ је у највећој мери одговорио на потребе пружалаца услуга социјалне заштите у АПВ. Проблеми који су се наметнули, а без непосредног утицаја ПЗСЗ, су били свакако увећан број корисника, усложњавање проблематике појединих вулнерабилних циљних група а са тим повезан и проблем недостатка људских ресурса у установама социјалне заштите. Нежељена последица свега тога је и повећан ниво стреса и изгарање на послу запослених у систему социјалне заштите. ПЗСЗ је кроз стручну подршку, пре свега, настојао да се умање негативни ефекти и одржи квалитет услуга у систему социјалне заштите. Међутим недовољан број запослених у ПЗСЗ и велики број сложених захтева за стручном подршком од стране пружаоца услуга, за које не постоје системска решења су нас онемогућили да постигнемо и више и боље. Оно на шта ПЗСЗ није такође могао да утиче а одразило се на саму имплементацију стратешког плана су промене услова рада које су уследиле након проглашења пандемије КОВИД 19, што је утицало на неостварење неких активности које су планиране.

ПЗСЗ је сваке године креирао на основу Стратешког плана и програма рада и Акциони план, али се није довољно водило рачуна о реализацији целокупног Стратешког плана, тј. поједине планиране мере „стављене су са стране“ и нису обухваћене акционим плановима (на пример циљеви и мере у оквиру правца 2). Стратешки правац 1 и циљеви у оквиру њега су били обухваћени Акционим планом сваке године, али су неке активности биле накнадно укључиване у зависности од тренутних потреба. Саветници су истакли да би непосредно јачање ресурса и организацију рада самог ПЗСЗ (стручно усавршавање, просторно проширење, увећање броја запослених и слично) и свакако унапређење сарадње са доносиоцима одлука и законских решења требало у већој мери да буде обухваћено у наредном стратешком плану.

По мишљењу саветника у ПЗСЗ стратешки правац 1 (Рад ПЗСЗ кроз надлежности прописане законом) је у потпуности релевантан јер се односи на надлежности ПЗСЗ које су прописане ЗСЗ и одговара на потребе система социјалне заштите. Мишљење свих је да је правац 1 остварен у потпуности и да се већина активности које су планиране и реализоване кроз акционе планове односила на реализацију овог стратешког правца. Дилема која је исказана у вези овог правца је да ли су овако наведене надлежности довољне и одговарајуће у односу на потребе система социјалне заштите у АПВ и да ли о постојећим законским одредбама можемо дискутовати или само прихватити као чињеницу да нам је то мандат.

По мишљењу саветника у ПЗСЗ циљ 1 (истраживачко - аналитичким радом допринети развоју система социјалне заштите у АПВ) је процењен као релевантан у односу на мандат ПЗСЗ и по остварености је на 2. месту. У истраживачко - аналитичкој области рада успостављено је систематско годишње праћење свих пружалаца услуга и ЦСР,

формирана је база података о насиљу, обухваћене су релевантне актуелне теме и проблеми система социјалне заштите и продукавани су извештаји и смернице за рад.

У оквиру овог циља осим мере 2 (развој методологије и израда упоредних анализа европских и националних политика и пракси), све три остале мере су процењене као релевантне и већој мери остварене. Мера 2 у већини одговора је оцењена као нерелевантна за ПЗСЗ, јер упоредне анализе нису рађене али се може оценити као позитивно то је што је стратешким планом предвиђен цео стратешки правац који се односио на праћење ЕУ агенде, иновације и примену креативних решења.

Циљ 2 (унапређење квалитета услуга система социјалне заштите кроз стручну подршку пружаоцима услуга) је по процени саветника ПЗСЗ на 1. месту по остварености и релевантности. Остварен је у великој мери јер је највише урађено у овој области рада, реализован је значајан број стручних подршки применом различитих метода и техника по утврђеним процедурама и покривени су сви сегменти социјалне заштите и јавни и цивилни сектор. Кроз ову област рада оствариван је непосредан увид у рад и директна комуникација и подршка колегама у систему социјалне заштите.

Мера 1, 2, 3 и 4 које се односе на израду методологије стручне подршке, унапређење професионалних капацитета пружалаца услуга социјалне заштите, затим стручних радника у ЦСР и успостављање, развијање и одрживости националних и локалних услуга социјалне заштите (јавног, приватног и цивилног сектора) су процењене као релевантне и остварене. Мера 5 (промовисање и унапређење примене културно компетентне праксе (ККП) у социјалном раду процењена као релевантна али половина саветника је мишљења да је мера делимично остварена, да није довољно урађено у овој области, да су реализоване само две обуке и неколико промотивних скупова, а остали сматрају да су активности реализоване и да је мера остварена, јер је дистрибуиран едукативни материјал и доступан је на сајту ПЗСЗ и рађено је на промоцији ККП и изради водича и појмовника за ККП. Према мишљењу већине саветника мера 6 (подршка установама социјалне заштите које су у процесу трансформације) није релевантна за ПЗСЗ из разлога што је МРЗБСП одустало од процеса трансформације установа али да је ПЗСЗ неке активности реализовао док је пројекат трајао.

Мера 7 (праћење и евалуација рада јединица локалне самоуправе у обезбеђењу услуга социјалне заштите) према оцени анкетираних саветника ПЗСЗ је релевантна и реализована у великој мери али је преуско формулисана. Адекватније је меру преформулисати у - стручну подршку локалним самоуправама у планирању, обезбеђивању и развоју услуга социјалне заштите.

Саветници ПЗСЗ су циљ 3 (унапређење стручних компетенција професионалаца) проценили као релевантан у односу на мандат ПЗСЗ и рангиран је по остварености на 3. место, од 4 циља правца 1, што би значило да је делимично остварен. У образложењу у вези остварености, наводи се да је области рада стручног усавршавања, било честе промене саветника, да није постојао континуитет у раду и да операционализацији овог циља није придавано довољно значаја (мере нису биле довољно заступљене у годишњим и акционим плановима). Процена је да није било довољно креираних нових акредитованих програма обука, али да су неки акредитовани програми обуке ПЗСЗ били реализовани више пута. Све мере овог циља, осим мере 2 су процењене као оставарене и већој мери релевантне због значајног броја реализација акредитованих програма обука који су у власништву ПЗСЗ. Такође, саветници ПЗСЗ су учествовали у великом броју акредитованих програма обука и на обукама које су категорисане као едукације

без провере знања и другим едукацијама. Једино мера 2 (унапређење стручног усавршавања професионалаца у социјалној заштити, у складу са европским тенденцијама) је процењена као нерелевантна због нејасноће формулације - стручно усвршавање „у складу са европским тенденцијама“.

Циљ 4 (информисање, промоција и подршка у систему социјалне заштите) је по процени саветника ПЗСЗ остварен у најмањој мери, на последњем је месту и то због честе промене саветника за информисање, недовољне мотивисаности за рад и сам циљ није довољно јасно дефинисан.

Све мере су процењене као релевантне, али је само мера 2 (развијање система интерне комуникације и размене информација унутар установе), процењена да је у већој мери остварена (остале 2 мере су процењене као не остварене), јер су дефинисане јасне процедуре рада, интерне и екстерне комуникације, редовно се одржавају састанци, активно се ради на развоју организационе културе размене информација и транспарентности унутар организације.

По мишљењу саветника ПЗСЗ стратешки правац 2 (иницирање и развој социјалних иновација и креативних решења) је процењен као делимично остварен и релевантан и његова реализација је у великој мери зависила од других актера, партнера и околности на које ПЗСЗ није био у могућности да утиче. Истакнуто је да овај стратешки правац није био довољно јасан ни када се сачињавао стратешки план и да су у оквиру овог правца нејасно формулисани циљеви и мере и предложено је да би их требало јасније и конкретније дефинисати.

Циљ 1 (подршка система социјалне заштите за иницирање и развој социјалних иновација и креативних решења и сензибилизација система за коришћење ЕУ фондова) је процењен је као делимично релевантан и нејасно формулисан. По мишљењу саветника, ПЗСЗ не би требало да се бави сензибилизацијом система за коришћење ЕУ фондова, то је посао неких других агенција (Фонд за развој АПВ и сл), али оно што би ПЗСЗ могао да ради је иницирање и развој социјалних иновација и учешће у пилотирању нових услуга или програма.

Већина саветника је обе мере овог циља проценила као нејасне и уопштене али важан аспект рада ПЗСЗ. За меру 2 (подршка у умрежавању установа и организација социјалне заштите и омогућавање хоризонталног трансфера знања искустава) истакнуто је да је ПЗСЗ у бројним реализованим активностима подржавао умрежавање и хоризонтални трансфер знања и искуства.

Циљ 2 (Сарадња на међународном, међурегионалном и међусекторском нивоу) је рангиран по остварености и релевантности најаниже од свих циљева образложење је да се сарадња остваривала кроз пројектне активности ПЗСЗ али ангажовање на пројектима је зависило од позива од стране других партнера.

Процена једине мере овог циља (учешће у раду мрежа и стварање партнерстава на иновативним основама) је и да је нејасна и нерелевантна а да је делимично остварена због учешће ПЗСЗ у ИПА пројекту са Хрватском „Инклузивна заједница“ и сарадње са ГИЗ-ом у пројекту „Социјалне услуге за осетљиве групе“.

Што се тиче кључних питања **утицаја, одрживости и сарадње** ПЗСЗ у сиситему социјалне заштите у АПВ неопходно је истаћи следеће:

ПЗСЗ је процењен, као институција са добром репутацијом, да је у великој мери видљив и препознатљив у систему социјалне заштите у АПВ, посебно када је у питању рад са установама социјалне заштите. ПЗСЗ је допринео развоју система социјалне заштите у АПВ најпре кроз стручну подршку пружаоцима услуга и истраживачко аналитички рад, а затим и кроз унапређење стручних компетенција професионалаца али да је само делимично остварио свој утицај на развој система социјалне заштите. Битан преуслов за већи утицај је проширење надлежности и већа сарадња са креаторима социјалне политике.

Позитивни ефекти рада ПЗСЗ у имплементацији Стратешког плана огледали су се у оснаживању професионалаца у систему социјалне заштите путем стручне подршке, професионалних обука и истраживачко аналитичког рада чиме су стручни радници и сарадници у систему социјалне заштите мотивисани да адекватно препознају и на време задовоље потребе корисника.

Унапређење сарадње ПЗСЗ са пружаоцима услуга и осталим актерима у систему социјалне заштите је у узрочно последичном односу са унапређењем људских и материјалних ресурса ПЗСЗ и осталих у систему социјалне заштите.

ПЗСЗ са одређеним партнерима има веома добру сарадњу која је чак и унапређена (ПССПДРП, Покрајински омбудсман, Филозофски факултет...) са друге стране чињенично стање је да на сарадњи са ЛС, МБПД, МРЗБСП, РЗСЗ као и на међусекторској сарадњи треба више радити.

Можемо констатовати да су већим делом мере из стратешког правца 1 допринеле одрживости постигнутих ефеката рада ПЗСЗ. Такође може се закључити да је ПЗСЗ имао највише тешкоћа са мерама из стратешког циља 4 информисање, промоција и подршка

5. ВИЗИЈА, МИСИЈА, ВРЕДНОСТИ И ПРИНЦИПИ РАДА ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

Визија Покрајинског завода за социјалну заштиту

ЈЕ РАЗВИЈЕН И ЕФИКАСАН СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈИ УВАЖАВА ЉУДСКА ПРАВА ЗАДОВОЉАВА ПОТРЕБЕ ЉУДИ И ОМОГУЂАВА ЊИХОВУ СОЦИЈАЛНУ УКЉУЧЕНОСТ

Вредности и принципи рада

Вредности које се негују и део су организационе културе у ПЗСЗ и које запослени настоје да промовишу у систему социјалне заштите, као и принципи на којима се занима рад Завода утемељени су у предходним Стратешким плановима ПЗСЗ.

Принципи на којима установа заснива свој рад су:

- Холистички приступ
- Јавност рада
- Партиципативност
- Социјална укљученост

- Културно компетентна пракса

У свим својим активностима ПЗСЗ настоји да подржи и промовише: поштовање закона, људских права и слобода и рад у најбољем интересу и за добробит корисника. ПЗСЗ показују изузетну отвореност за сарадњу и нове идеје и подржава и предузима иницијативе којима се у систему социјалне заштите промовише солидарност, толеранција и уважавање различитости.

У својој делатности и раду на унапређењу система социјалне заштите ПЗСЗ се ослања на кључни људски ресурс што подразумева висок ниво ентузијазма и посвећености, а без кога нема раста и развоја.

Да би делатност ПЗСЗ била у складу са високим стандардима професионалности, верујемо да је неопходно подстицати и неговати стално стручно усавршавање и улагање у лични раст и професионални развој запослених у систему социјалне заштите.

Поред неговања тимског рада, у ПЗСЗ не заборављамо на индивидуалну одговорност коју свако мора да има у складу са својим радним местом и улогом у установи или организацији и утицајем у систему социјалне заштите.

Мисија Покрајинског завода за социјалну заштиту

**ОСНАЖИВАЊЕМ АКТЕРА И УЧЕШЋЕМ У КРЕИРАЊУ ПОЛИТИКА
ДОПРИНОСИМО УНАПРЕЂЕЊУ СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РАДИ
ДОБРОБИТИ ГРАЂАНА И ГРАЂАНКИ У АПВ**

6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ, МЕРЕ И ИНДИКАТОРИ

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1: САГЛЕДАВАЊЕ СТАЊА, ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈА У СИСТЕМУ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У АП ВОЈВОДИНИ			
ЗАДАТАК	ИНДИКАТОР	АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК
Задатак 1: Креирање базе података о пружаоцима и услугама/програмима од значаја за систем социјалне заштите	-Број сачињених база података	2.1. Сачињавање методологије за прикупљање података о иновативним програмима у ЈЛС (јединице локалне самоуправе) 2.2.Сачињавање базе о иновативним програмима у ЈЛС 2.3.Сачињавање базе о пружаоцима услуга у ЈЛС 2.4.Сачињавање базе о обезбеђеним услугама у ЈЛС	2022-2026
Задатак 2. Сагледавање стања и извештавање у систему социјалне заштите на основу података ЦСР и пружаоца услуга.	- Број извештаја - Број анализа/истраживања	3.1. Унапређење методологије прикупљања података о корисницима, програмима и услугама. 3.2.Сачињавање извештаја раду ЦСР у АПВ 3.3.Сачињавање извештаја о раду установа за смештај у АПВ 3.4Сачињавање извештаја о локалним услугама социјалне заштите у АПВ	2022-2026

		3.5. Сачињавање извештаја о положају појединих категорија корисника на основу збирних извештаја 3.6. Сачињавање извештаја из надлежности ПЗСЗ у вези напретка у евроинтеграцијама (Поглавље 23, 19, Цедав, Гревико, резолуција 1325 и др. по захтеву)	
Задатак 3. Истраживање социјалних проблема и појава релевантних за систем социјалне заштите.	- Број анализа/ истраживања; - Броја актера обухваћених у истраживањима; - Број и врста анализираних/истражених социјалних проблема и појава	4.1. Сачињавање и унапређење методологије истраживања социјалних појава и проблема 4.1. Спровођење истраживања на основу закључака анализа о положају корисничких група деца, млади, одрасли и старији	2022-2026
Задатак 4. Информисање шире и стручне јавности о дешавањима од значаја за систем социјалне заштите и промоција система кроз примере добре праксе	- Број објављених информација на сајту и друштвеним мрежама - Број објављених информација са примерима добре праксе	5.1. Објављивање извештаја, саопштења, вести, активности 5.2. Отварање Инстаграм странице ПЗСЗ 5.3. Унапређење сајта ПЗСЗ постављањем дела сајта „вести из система“ 5.4. Праћење повратних информација од циљних група	2022-2026
Задатак 5. Испитивање потреба за стручним усавршавањем и план развоја кадрова у систему СЗ	- Број сачињених методологија за испитивање потреба за стручним усавршавањем - Број извештаја по врстама установа (ЦСР, установе, ПУ) о потребама	6.1. Сачињавање методологије испитивања потреба за стручним усавршавањем 6.2. Спровођење испитивање потреба за стручним усавршавањем запослених у систему СЗ 6.2. Сачињавање извештаја о потребама за стручним усавршавањем и план развоја кадрова у систему СЗ	2022-2026
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2: РАЗВОЈ И УЈЕДНАЧАВАЊЕ ПРАКСЕ СТРУЧНОГ РАДА, УСЛУГА И СИСТЕМА КВАЛИТЕТА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ			
Задатак 1 Развијање методологије различитих видова подршке свим пружаоцима услуга социјалне заштите	- Број методологија прилагођених врсти услуге или установе; - Врсте и модалитети стручне подршке; - Број сачињених процедура/упутстава за пружање стручне подршке	1.1. Израда/модификација методологије за стручну подршку ЦСР и ЦПСУ 1.2. Израда/ модификација методологије за стручну подршку установама/пружаоцима услуга 1.3. Измена и допуна процедура за пружање стручне подршке	2022-2023
Задатак 2 Унапређење стручног рада установа и пружаоца услуга социјалне заштите	- Број стручних посета - Број извештаја о реализованој стручној подршци - Број конференција уз учешће ПЗСЗ - Број реализованих едукација/стручних скупова - Број учесника едукације/стручног скупа. - Број сачињених упутстава, смерница, водича или приручника	2.1. Стручна подршка у раду на појединачним случајевима, организацији рада или у појединим областима рада на захтев установе/пружаоца услуге, МРЗБСП, ПССПДРП и др. 2.2. Учешће на конференцијама случаја у организацији установе/пружаоца услуга 2.3. Стручна подршка кроз организовање и реализацију стручних скупова 2.4. Израда упутстава, смерница, водича и приручника	2022-2026
Задатак 3	- Број реализованих стручних посета	3.1. Стручна подршка у раду на појединачним случајевима,	2022-2026

Унапређење стручног рада у ЦСР	-Број извештаја о реализованој стручној подршципо захтеву -Број конференција уз учешће ПЗСЗ - Број реализованих едукација/стручних скупова - Број учесника едукације/стручног скупа. -Број сачињених упутстава , смерница, водича, приручника	организацији рада или појединим областима рада на захтев ЦСР, МРЗБСП, ПССПДРП и др. 3.2. Учешће на конференцијама случаја у организацији ЦСР и др. 3.3.Стручна подршка кроз организовање стручних скупова (округлих столова, едукација без провере знања, трибине и др) 3.4. Израда упутстава, смерница, водича и приручника	
Задатак 4 Подршка локалним самоуправама у планирању, успостављању и развоју услуга социјалне заштите.	-Број стручних посета ЈЛС; -Број реализованих обука и стручних скупова за представнике ЈЛС и пружаоце услуга СЗ у локалној заједници	4.1. Израда/модификација методологије за стручну подршку ЈЛС 4.2.Стручна подршка ЈЛС у евалуацији планских докумената и изради нових 4.3.Стручна подршка ЈЛС у успостављању и развоју локалних услуга социјалне заштите	2022-2026
Задатак 5 Учешће у изради, имплементацији и праћењу нових стандарда, норматива и услуга у социјалној заштити	-Број радних група за израду /измену норматива у области социјалне заштите у којима учествује ПЗСЗ - Број поднетих иницијатива за измену законске и подзаконске регулативе - Број поднетих предлога у оквиру јавне расправе нацрта нових закона и стратегија - Број нових услуга за које ПЗСЗ учествује у изради стандарда или пилотирању - Број стручних посета у циљу праћења имплементације нових услуга или стандарда услуга	5.1.Учешће у раду радних група и других тела на изради предлога за измену/ израду закона и подзаконских аката у области социјалне заштите 5.2.Израда предлога и иницијатива за измену законске и подзаконске регулативе 5.3.Учешће у јавној расправи предлога нових закона, стратегија, подзаконских аката 5.4. Учешће у изради/измени стандарда услуга социјалне заштите 5.5 Учешће у пилотирању и праћењу нових услуга или стандарда услуга социјалне заштите	2022-2026
Задатак 6 Учешће ПЗСЗ у процесу деинституционализације.	-Број радних група у којима учествује ПЗСЗ -Број и врсте подршке установама у процесу деинституционализације	6.1. Учешће у изради нацрта Стратегије СЗ 6.2.Учешће у изради нацрта Правилника о радним центрима и Закона о проф.рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом 6.3.Учешће у успостављању механизма мониторинга трошења наменских трансфера за развој услуга у заједници 6.4. Учешће у развоју специјализованог хранитељства за децу и породичног смештаја за одрасле 6.5. Учешће у развоју услуге становање уз подршку 6.6. Учешће у изради планова трансформација установа 6.7 Учешће у формирању центара за децу, младе и породицу 6.8 Учешће у процени потреба стручних радника за обуком, израда плана и спровођење обука релевантних за процес деинституционализације	2022-2026

Задатак 7 Креирање и реализација акредитованих програма обуке	-Број акредитованих програма обуке -Број реализација акредитованих програма обуке -Број учесника акредитованих програма обуке	7.1.Креирање и акредитација програма обуке 7.2.Реализација програма обуке	2022-2026
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3 : ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА И ВИДЉИВОСТИ ПЗСЗ			
Задатак 1 Професионални развој и стручно усавршавање и запослених у ПЗСЗ	-Сачињене интерне процедуре о систему награђивања и мотивисању запослених - Сачињен План стручног усавршавања запослених -Број стручних посета - Број ново евидентираних књига/публикација/часописа - Број тимских састанака/колегијума - Број одржаних едукативно-рекреативних активности - Број стручних скупова/обука уз учешће запослених ПЗСЗ - Број одржаних састанака	1.1.Развој система награђивања и мотивисања запослених у ПЗСЗ 1.2.Израда Плана стручног усавршавања запослених у ПЗСЗ 1.3.Стручне посете запослених у ПЗСЗ установама социјалне заштите у земљама у окружењу, размена искуства и примера добре праксе 1.4. Увећање књижног фонда новом стручном литературом 1.5.Међусобна размена знања и искуства запослених у ПЗСЗ на састанцима стручних тимова/колегијум 1.6. Развијање тимске сарадње кроз реализацију едукативно-рекреативних активности и обележавања значајних датума у ПЗСЗ	2022-2026
Задатак 2 Унапређивање сарадње са релевантним актерима у систему соц. заштите и другим повезаним системима	- Број сарадника/партнера ПЗСЗ у реализацији програмских активности - Број потписаних протокола о сарадњи - Број пројеката у којима учествује ПЗСЗ - Број новоуспостављених партнерстава - База контаката	2.1. Заједничке програмске активности и потписивање протокола о сарадњи 2.2.Учешће и партнерство у заједничким пројектима 2.3. Ширење мреже сарадника кроз идентификовање и повезивање са установама и организацијама у систему сз и другим повезаним системима 2.4. Континуирано ажурирање листе контаката сарадничких организација	2022-2026
Задатак 3 Унапређивање услова рада у ПЗСЗ	- Инцијатива за обезбеђивање новог простора - Број и врсте новонабављене опреме	3.1. Подношење иницијативе за нови простор ПЗСЗ и унапређење просторних услова рада 3.2. Одржавање и набавка нове опреме	2022-2026
Задатак 4 Повећање видљивости ПЗСЗ у стручној и широј јавности	- Стратегија комуникације - Годишњи План информисања - Број објава на фб и сајту ПЗСЗ -Број измена и техничког унапређења сајта и ФБ -Број објављених текстова и радова у стручној литератури у систему социјалне заштите - Број објављених и дистрибуираних истраживања, анализа и извештаја	4.1. Израда стратегије комуникације ПЗСЗ 4.2. Израда годишњег плана информисања 4.3.Континуирано унапређивати и ажурирати сајт и фб страницу ПЗСЗ 4.4. Континуирано проширивање мреже пратилаца на друштвеним мрежама 4.5.Израда и објављивање текстова и радова у стручној литератури у систему социјалне заштите 4.6 Објављивање и дистрибуција релевантних истраживања, анализа и извештаја установама у систему СЗ и др.релевантним актерима	2022-2026

7. ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ СТРАТЕШКОГ ПЛАНА

Управљање Стратегијом састоји се од праћења, извештавања и оцењивања спровођења стратешког документа. Праћењем, извештавањем и оцењивањем испуњености циљева Стратегије, процењује се ефективност, ефикасност и релевантност спроведених активности. На наведени начин се такође детаљније анализирају проблеми и препреке које могу настати у процесу спровођења Стратегије, препознају остварена побољшања у раду, односно благовремено отклањају потешкоће који могу настати током реализације. Примена Стратегије ПЗСЗ захтева планирање и координисано ангажовање свих запослених саветника/ца по областима рада: стручна подршка, истраживачки рад, информисање и промоција, професионална обука.

Методологија праћења и извештавања и процењивања испуњености циљева стратешког документа ће се спроводити путем израде годишњих програма рада и акционих планова. Праћење реализације акционих планова ће реализовати посебан тим запослених у ПЗСЗ по одлуци директора. О резултатима спровођења акционог плана извештава се по истеку сваке календарске године.

8. ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Шематски приказ унутрашње организације ПЗСЗ

